

dromen - maar begin eenvoudig te leven, in de condities, die er bestaan. Dat is punt één. Nou, en als je dan toch bezig bent met leven, bestaat er een bekende leus: altijd doorgaan met ademen! Dat betekent, dat je je nooit te veel moogt verbazen over wat er gebeurt. Leer om de dingen te accepteren, zoals ze zijn en reageer er dan op zoals jij bent. Dat is de beste methode.

Dan zijn er een hele hoop mensen, die komen je vertellen, wat je wél en wat je niet mag. Ik weet niet waarom, maar het schijnt, dat ze je iets niet gunnen, dat ze zelf uit overtuiging niet durven doen. Neem b.v. wat ik gezien heb in al die dorpen, niet waar? Seksualiteit was taboe, behalve achter de dijk. En wanneer er dan achter de dijk meer gebeurde, dan misschien beide partijen wensten, nou, dan werd het een huwelijk. En dan zaten ze voor de rest van de tijd meestal met elkaar opgescheept, soms viel het mee, soms was het ellende.

Dan kun je zeggen: ja, moeten de mensen vrij zijn. Ik zou zeggen: vrijheid kun je alleen dan genieten, wanneer je ze niet geniet ten koste van een ander. Ik ben er dus niet zo voor, dat je zegt: nu ja, wat ik wilde, dat heb ik gehad en laat een ander de rekening maar betalen. Dat noem ik geen levensmoed, in tegendeel, dat noem ik een vlucht voor de werkelijkheid.

Maar aan de ander kant zeg ik ook: wanneer ik nu met alle geweld iets wil doen, waarom zou ik het dan niet doen? Wanneer ik het gevoel heb, dat ik op een gegeven ogenblik over moet schakelen op potten en pannen - ik heb het een keer gedaan - waarom zou ik me dan bezig houden met anderen, die zeggen: Jongen, beleg daar je handelsgeld niet in, dat is waanzin. Ik was mijn tijd ver vooruit. Eerlijk. Ik heb iemand nachtspiegels zonder oor weleens verkocht als bloempot. Dat bracht een goede winst op. Ik wil dus maar zeggen: je kunt overal wat van maken, maar je moet de moed hebben om er zelf achter te staan. Mens durf te leven betekent in de eerste plaats: durf zelf achter alles te staan, wat je doet. Zeg niet: ik doe het alleen, wanneer een ander zorgt, dat er geen risico of wat dan ook is. Zeg gewoon: ik doe de dingen, gewoon omdat ik voel, dat ze goed zijn.

En in de tweede plaats - in de derde plaats eigenlijk al - heb je zo van die "beprekers". Ik weet er geen ander woord voor. Wanneer je daarbij terecht komt, en je zegt: 'Ik heb zo het idee, dat ik Noord-Holland eens een keer pak', - zoals in mijn geval - : "Jonge, jongen, je moet niet te ver lopen, je moet niet te ver jezelf te buiten gaan, je weet wat je hier hebt, je weet niet wat je daar krijgt" Ik zeg: Nee, maar ik weet, wat ik hier kan krijgen en ik weet, wat ze hier van mij kunnen krijgen. Ik zal het niet verder zeggen, 't is niet vriendelijk, maar ze kunnen het krijgen! En dáár zijn in ieder geval nieuwe mensen, nieuwe mogelijkheden. Ik ga gewoon kijken.' En dan zeggen ze allemaal: jongen, dat moet je toch niet doen. Maar ik ga, zij hoeven niet te gaan.

Vrijheid, dat wil ook zeggen, dat je op een gegeven ogenblik de raad van een ander naast je neer kunt leggen. Dat je zegt: ja, wat jullie denken, dat is jullie zaak. Wat ik denk, is mijn zaak.

Misschien ben ik teveel uit het verleden om helemaal in deze tijd te passen, die het altijd communaal doet - en, als je de P.T.T. gelooft, het intercommunaal ook graag doet - maar ik ben altijd iemand geweest, die dacht: Durf te leven, dat wil zeggen: op je eigen benen durven staan. Wanneer je iets niet hebt, nu ja, dan probeer je het te krijgen. En als je het niet krijgen kunt, nou, dan doe je het anders. Soms vervelend, hoor! Ik heb het eens een keet gehad, dat ik een hele slechte dag had. Ik had nog net een kwartje voor een logement. Dat was nog een deftig logement, hoor, daar had je een zolder met veren bedden. Je had er ook, daar moest je over het koord slapen. Maar ja, dat paste bij mij niet zo, ik was wat onevenwichtig, ik maakte altijd slagzij. Ik had dus een bed, maar ik had geen geld meer om te eten. En ik heb goed geslapen, maar mijn buurman zei: ik weet niet of het je maag was, die rommelde of dat het voortdurend omweerde, maar het was me een geluid, vannacht. Nou, zeg ik, het zal mijn maag wel zijn. Zegt ie: slaap je hier vannacht weer? Ik zeg, nou, maak je geen zorgen, ik ga wel ergens anders naar toe.

Kijk, een mens moet zich ook aan kunnen passen aan een ander natuurlijk, hè? Als je de moed hebt om te leven, moet je ook de moed hebben om weg te gaan, als je voelt, dat je ergens overbodig bent. En als je denkt, dat je iets anders nodig hebt, dan moet je het ook een beetje diplomatiek aanpakken. Ik heb soms wel bewondering gehad voor die lui, die met een pistool op stap gingen, weet U wel, zo van: pang, je geld of je leven! Maar aan de andere kant, nee, voor mij was dat niks. Ik bekeek het anders.

Wanneer ik b.v. in een dorp kwam er daar was een katholieke kerk en ik zag dat de huishoudster buiten liep. Die ken je er altijd uit, weet je wel? Tegenwoordig niet meer, misschien, maar vroeger waren dat van die uitgedroogde strenge gezichten, waar een oppervlakkig grijsje van goedertierenheid overheen geverfd was, zo echt van die 'droge' typen. Die alleen overlopen van vroomheid en menselijkheid, wanneer het in hun kraam tepas komt. En in mijn kraam paste het dan altijd wanneer ze zagen, dat ik de kerk inging. Niet, dat ik katholiek was; nou, dan bleef ik daar een kwartiertje, bleef ik op mijn knieën zitten - je moet altijd zorgen, dat het er goed uitziet, als er iemand binnenkomt - en dan daarna, dan ging ik vragen, of ze een boterham had. Nou, dat was altijd prijs. Een boterham was er altijd bij. 't varieerde weleens, van droog broeg brood, brood met smoutevet kennen jullie dat? smoutevet?

Nee.

Nou, dat is spekvet met stroop, door elkaar. Erg lekker. (Gelach) Je hebt het nooit geproefd, moet je nou niet zitten bulken. Mens, durf te leven! Probeer het een keer!

Nou, dus er zat dan altijd wel wat aan vast. Dan was het mooie. dan zeiden ze: ik zag je daarnet de kerk in gaan, geloof ik. Dan zei ik: ja, ik zit er een beetje beroerd voor, ik ben daar naar binnen gegaan, ik denk, misschien kan de Baas daar een beetje voor me zorgen. Nou, dat was altijd wel weer goed voor het een of ander. Dan zeg je: Is dat levensmoed? Ja, ergens wel. Het is zó, dat je nooit tegen de wereld in kunt leven. Je kunt ook niet tegen God in leven. Ben je wel altijd kerkelijk geweest? Want in de kerk kreeg je alleen maar te horen, dat je je lijden geduldig moest dragen, maar dat kon ik zonder dat ook wel. Maar, ik geloofde aan God. En dan heb ik zo het idee, weet je, je kunt niet tegen God en de wereld ingaan.

Een mens, die de moed heeft om te leven, moet de moed hebben om zijn eigen weg te zoeken. Maar hij zou ook idioot zijn, als hij in zijn eentje tegen de stroom op ging roeien. Je moet je leven een beetje indelen. Aan de ene kant, kun je - zoals ik het soms was - poëtisch zijn, aan de andere kant moet je ook zaken doen. En dat betekent, dat je ook dat verschoten lintje kwijt moet raken. Als je een boerin vertelt, dat het een zeer bijzondere kleur is, die zelden voorkomt, wat nog waar is ook, dan koopt ze het best.

Dus, het is een kunst van kiezen. Niemand hoeft je te vertellen, hoe je er uit moet zien, hoe je moet leven. Niemand hoeft je te vertellen, waar je moet gaan of staan, dat moet je zelf maar uitmaken. Maar aan de andere kant moet je er altijd rekening mee houden, dat je ook moet eten. Ik heb eens énen dag een, ja, hoe moet je het zeggen - natuurminnende bui gehad. Nu had je in die tijd, ik weet niet of dat nóg is, hier in de buurt een groot moerasgebied, ik geloof, dat het tegenwoordig Naardermeer heet, en daar kon je werkelijk fantastisch met een bootje zitten tussen het riet, je kon er een visje vangen, vogels, heerlijk rustig, helemaal geen last. Maar ja, als je zo'n goeie visser bent als ik, dan kun je niet leven van de vis, die je vangt. Dus: honger. Daar heb ik me nooit over beklagd, ik heb gezegd: ik heb een mooie dag gehad. Maar morgen zal ik toch maar eens wat gaan werken.

Levenskunst, dat is: durven drinken en durven roken en durven eten, wanneer het er op aan komt, maar ook zorgen, dat je er niet afhankelijk van bent. Een mens moet wat eten om in leven te blijven, natuurlijk. Maar in het ergste geval dan had je bij de boeren die blauwe bietjes, die voederbietjes. nou ja, als je er zo langs kwam en je pikte er een stuk of zes van die dingen, 't was wel een rauwe, rare smaak, maar het vulden. En dan kon je weer een eindje verder. En dan niet zeggen: Oh, wat heb ik het slecht! Want daar zit de notaris weer achter een hele dikke biefstuk. Dan zeg ik: nou ja, zal die man dadelijk in zijn kantoor moeten gaan zitten en zijn eigen ellende uitvechten. Ik heb een beetje honger, maar ik trek, waar mijn benen me drijven, ik ga, waar de wind me waait en ik spreek met iedereen, die naar me luisteren wil. En als ze hatelijk tegen me zijn, ben ik hatelijk terug, maar ik lééf, elk ogenblik.

Tja, dat is een soort geloofsovertuiging. Er zijn een hele hoop mensen, die denken: je moet voortdurend bezig zijn, om voor anderen te denken, te zorgen. Hoe heet dat tegenwoordig: ons sociaal bewustzijn! Sociaal bewust zijn, dat wil zeggen, dat je op grond van betrekkelijk onduidelijke ideeën, probeert, om het leven van een ander voor hem te leven, ook al heeft hij er helemaal geen zin in. Voor mij hoeft dat niet.

Ik geloof, dat, wanneer je iemand tegenkomt, die minder heeft dan jij, dat je hem moet helpen. Het aantal keren, dat ik gebedelde boterhammen gedeeld heb met iemand, die pech had gehad, kan ik niet eens tellen. Niet dat je zegt: wat ben ik goed, of zo. Wat dat betreft, wanneer ik zag, hoe ze dat opvraten en dan eigenlijk meer namen, dan ik wilde missen, dan dacht ik wel eens: ik ben weer te goed. Maar zo echt, op zichzelf, nee. Je moet gewoon bereid zijn om te delen met 'een ieder, die je helpen kúnt, op het ogenblik. Je bent niet beter en niet slechter dan iedereen. Maar laat een ander zijn illusies. Wanneer je nederig bent tegen een boer, die denkt, dat hij een heer is, verkoop je. En dan kun je later tegen jezelf zeggen: zo'n verwaande boerenhufter ben ik nog nooit tegengekomen, maar ik heb toch aardig wat verkocht.

Dus, dat is: houdt rekening met de handel, laat de ander in zijn eigen waar- digheid. En als je wat van een ander gedaan wil hebben, nou, dat zul je een beetje mee moeten spelen, natuurlijk. En als je nu maar weet, dat pikt men niet altijd, dan heb je wat geleerd.

U hebt natuurlijk gedacht: dat is een mooi onderwerp, nu komen er geestelijke dingen uit de pot, hè? Nou, er zitten wel geestelijke dingen bij. Moet U eens luisteren.

Wanneer je de moed hebt om te leven, dat wil zeggen: om zélf te leven, niet je te laten leven door anderen, dan zul je misschien een hele hoop dingen niét hebben, die je anders zoudt kunnen krijgen. Je zult waarschijnlijk een hele hoop tegenslagen zelf moeten verwerken, die anders door een ander opgevangen zouden worden. Maar je houdt één ding: je éigen ervaring. Een mens, die durft leven, is in dat leven zichzelf en zichzelf zijnde, ervaart hij al datgene, wat bij zijn persoonlijkheid past. En hij krijgt de kans, om, wanneer hij eindelijk doodgaat - dat is ook iets, dat moet je dan maar durven; niet dat je er wat aan kunt doen, maar je moet toch durven sterven ook, hè - te zeggen: hé, ik heb dus eigenlijk in dit leven véél meer geleerd, dan in al die tijden, dat we het allemaal zo heel deftig deden.

Weet U, ik heb dus een vroeger leven gehad - mag ik erover praten of begint het te vervelen?

x Nee, het is uitstekend.

x Zou U niet weer terug willen op aarde?

- Nee, als het aan mij ligt, niet. Want zo gezellig lijkt het me niet op het ogenblik. Maar, wanneer het zou moeten, ja, waarom niet. Dat kan ik nu niet overzien. Dat zal ik later weleens zeggen. Ik zou liever pas dan op aarde terugkeren, wanneer ik in de geest niets meer te bereiken heb, vastgelopen ben, of, wanneer ik zoveel bereikt heb, dat ik het kan delen met een ander. Op het ogenblik zit ik nog tussen hangen en wurgen, te groot voor het servet en te klein voor het tafellaken, weet U wel, nou, dan wacht ik dus maar rustig af.

Maar, in een vroeger leven ben ik ook nog eens een keer 'abbé' geweest. Dat is een franse term voor een pastoor, die zijn overal hetzelfde. Ik heb dat ook allemaal gedaan, zó (imiteert bewegingen, prevelt wat, etc.) En dan met zo'n kwispelkwast, weet U wel. Ik heb het allemaal gedaán. En ik heb er geen p. van geleerd. Weet U waarom niet? Ik dacht zelf niet, ik leefde zelf niet. Ik was opgevoed, ik was vroom; natuurlijk; ik dacht ook niet erover na, waarom ik vroom was of zo, ik was immers zo. En ik was in mijn vroomheid overtuigd, dat ik meer was dan ieder ander. Ik heb dat gedaán, en wat heb ik bereikt? Niet dát!

Een mens, die leeft, die de moed heeft om te leven, ^{dat is een mens,} die de moed heeft om te vechten met de wereld en met zichzelf, omdat hij meent, dat het goed en noodzakelijk is. Iemand, die de moed heeft om te leven is iemand, die niet de gemakkelijkste weg kiest, die niet zegt: Oh, ik wou alleen maar een verandering, maar die zich afvraagt: wat kan ik nu en op dit moment zijn en op dit moment doen?

Maar ja, als je tegen een mens zegt: 'durf te leven!', dan zegt hij: Ja, dat durf ik wel, maar krijg ik dan AOW, en WW. Owee, weet ik wat nog meer voor wee, Ik bedoel, die willen alleen beginnen te leven, als ze verzekerd zijn. Maar er bestaat geen verzekering voor geluk behalve dat, wat in je-zelf leeft.

Nu zou ik een paar dingetjes op mijn manier maar even willen omschrijven. Dat ik gemakkelijker, dan weet je, waar ik het over heb.

In de eerste plaats: leven. Leven is het uitbreiden van je bestaan tot een bewust ondergaan van datgene, wat rond je is en een bewust kiezen van je eigen plaats te midden van al wat je rond je beseft. Duidelijk, hè?

x Nee.

- Nee? Dan heb ik gefaald. Laat ik het anders zeggen. Leven is iets anders dan bestaan.

Je begint, wanneer je bestaat, pas dan te leven, wanneer je leert begrijpen, wat er buiten je bestaat; leert begrijpen, wat het voor jou betekent en dan de moed hebt deze relatie bewust te aanvaarden en er verder mee te werken. Kun je het nu snappen? Ja.

In de tweede plaats: durven. Durven is: de moed hebben. De moed hebben, dat wil zeggen: leven zonder alleen het heilige moeten. Want als je wat móet, dan dúrf je het niet meer, dan kun je niet anders. Juist datgene, wat niet noodzakelijk en onvermijdelijk is, durven beleven, betekent durven leven. De beleving is een belangrijk deel van ons bestaan, maar ze is pas van werkelijke betekenis wanneer we ze zelf durven kiezen en aanvaarden, mét alle consequenties, die er eventueel aan vastzitten. Is dat duidelijk?

Ja.

Wanneer een mens lééft, dan strééft hij. Streven, dat wil zeggen, dat hij zich een doel stelt. Een mens, die zichzelf een doel stelt, wat niet met eigen middelen in deze tijd voor hem bereikbaar is, komt zelden verder. Want hij, die een onbereikbaar doel nastreeft, leeft voortdurend met dromen, die hij niet waar kan maken en waardoor hij de werkelijkheid verwijs, dat ze niet aan het droombeeld beantwoordt. Maar de mens, die zich een doelstelt, dat verwezenlijkbaar is, die weet, waar hij voor werkt, hij maakt waar, waarhij voor vecht, wanneer hij daar zijn hele wezen voor in wil zetten. Hij is tevreden, dat hij het doel bereikt en zal steeds daaruit weer een verder doel voor zichzelf vinden. Zijn streven is een voortdurende opeenvolging van bereikingen en daardoor het bereiken van innerlijke vrede, kracht en vooral het vermogen, om in zichzelf te geloven. Dat is ook duidelijk, dacht ik?

Nu, dan moet je ook hier eens rekening mee houden: Een mens, die in zichzelf gelooft, gelooft, dat hij meer kan zijn dan een ander in hem vermoedt. Het betekent niet, dat hij daardoor de meerdere van een ander is. Wie in zichzelf gelooft, zal, door dit geloof in zijn wezen, zijn streven en werken instaat zijn in zichzelf die krachten op te brengen, die nodig zijn, om zijn doel te bereiken.

Ja, maar wie legt die maatstaf voor dat verwezenlijken van dat doel? Ik bedoel omdat U zegt, je moet geen niet te verwezenlijke doelen nastreven. Maar wie legt de maatstaf?

Ik dacht, dat de mens dat zelf legde. Kijk eens. Ik had vroeger natuurlijk kunnen zeggen: ik wil burgemeester van Amsterdam worden. Ik had misschien zelfs in de politiek kunnen gaan, maar ik was waarschijnlijk nooit iets anders geworden dan een verbeterde 'Hadjememaar'. Begrijpt U, wat ik bedoel?

Wie was dat?

Hadjememaar was dus iemand, die dank zij een studentengrap in de gemeenteraad van Amsterdam is gekozen en daar tegen ruime betaling weer uit is verdwenen. En zijn naam dankte hij aan zijn speciale 'act', zijn nummer, dat hij altijd bracht. Hij had namelijk een leeg sigarenkistje, en daar kun je lekker op trommelen. En daar danste hij dan bij en zong hij zoiets van: "Had je me maar, met je lokkie opzij", enz. enz. Dan ging hij weer rond met z'n kistje en daar kwam dan heus nog wel wat in. Het was dus gewoon een straattype. En van mij zeiden ze ook, dat ik een type was, hoor. Wat mijzelf betreft, dacht ik, dat ik meer een misdruk was, maar ja, goed.

Wat ik dus probeer te zeggen is dit: een doel, wat je jezelf stelt, dat moet nooit te ver in de toekomst liggen, het moet altijd een fase zijn, die je kunt overzien. In de tweede plaats, moet het doel iets zijn, dat nú, aanvaardbaar voor een ander, te verwezenlijken is. Niet iets, wat je later misschien de mensen bij moet gaan brengen, maar iets, wat je nú kunt doen.

Het verschil?

Het verschil? Ja, nu moet ik wat vollediger zijn, hè. Kijk eens, het verschil tussen een doel nastreven, dat ergens verwezenlijkbaar is en het nastreven van een doel, waar je geen overzicht op hebt, dat is het verschil zeg, tussen de mensen van de Wereldwinkels en de mensen van de PPR. Heb ik hier ergens op een progressiefheid getrapt, of niet? Nou ja, 't is niet de bedoeling, hoor. Ofschoon ik wel heb opgemerkt, dat de progressie begint met te lange tenen. Daar staat natuurlijk tegenover, nietwaar, dat de behoudzucht gepaard gaat met een voortdurende bedekking van het schedeldak. U ziet, het zijn beide extremen. Een doel, wat je kunt verwezenlijken, dat betekent ook: iets, wat je zelf waar kunt maken. En dat betekent niet alleen, dat het bereikbaar moet zijn, maar dat je ook bereid bent, om de prijs ervoor te betalen. Dat vergeet men wel eens.

Dus, als je zegt: een bereikbaar doel, dat kun je voor jezelf uitmaken. En de vraag, die je jezelf dan moet beantwoorden, is in de eerste plaats: Is dit, gezien mijn huidige kennis en mogelijkheden, bereikbaar op afzienbare tijd? Punt twee: ben ik bereid, de consequenties te aanvaarden, die aan dit streven verbonden zijn, de beperkingen, eventueel de armoede of de grote spanningen, die ik zal, moeten doorstaan? En zeg je daar óók ja op, dan komt de laatste vraag: Is het me werkelijk de moeite waard? En als je dan drie keer 'ja' hebt gezegd, begin dan maar. En onthoudt dan nog altijd dit: Een mens, die bewust, maar vrij probeert te leven en te streven, heeft daardoor ook het recht, van mening te veranderen. Dat vergeten de meeste mensen. Ben ik duidelijk genoeg? U hoeft het niet met mij eens te zijn, hoor. Weet U, wat de meest vervelende wereld zou zijn?

x Als iedereen het met elkaar eens is.

- Juist, natuurlijk. En weet U ook waarom?

x Saai.

- Nee, ze zouden mekaar helpen, om nog steeds stommer te worden. Want alleen uit verschil van mening komt ontwikkeling voort. Enfin, laten we daar niet verder op doorgaan.

Nu, dan zou ik ook nog dit willen zeggen: Wanneer je durft leven durf je een keuze te maken. Wanneer een ander een keuze voor je maakt, kun je net er mee eens zijn, dan moet je ze ook geheel aanvaarden. Je kunt net er niet mee eens zijn of gedeeltelijk niet mee eens zijn, dan moet je de keuze van die ander niet aanvaarden, maar naar een ander, met een modern woord "alternatief" gaan zoeken. Gut ja, zeg, dat zijn van die gekke dingen, hè, die woorden. Alternatief. Ze zéppen het wél. Maar als ik de mensen zie, die het zo hebben over alternatief, dan vindt ik ze meer obstinatief, vaak. Da's heel gek. Dat is net als met polarisatie. Weet U, wat polarisatie is? Het uiteenschuiven van de standpunten, totdat je zelf aan de macht bent en dan proberen ze weer te lijmen. Ja. 't is zo.

Maar, om terug te komen op dat "Durf te leven". Moet je eens luisteren. Ik ben geen Dirrekie Witte en ik ben ook geen Pisuisse, maar ik zou mijn eigen levensliedje kunnen zingen; en dat is dit:

De weg gaat verder, mijn voeten zijn moe
 En toch vind ik het heerlijk om te lopen,
 Mijn beurs is leeg en ik weet niet, waartoe mijn weg voert
 Ik zal niets kunnen kopen.
 De wereld is groot, de wereld is fijn.
 Ik ben alleen, en dadelijk niet meer
 En dat is, zoals het moet zijn.
 Ik leef en ik werk en ik vecht en ik strijd
 En diep in mij voel ik de werkelijkheid
 Van mijn eigen bestaan. En dat is mijn vreugde
 Als ik dat niet gevoel, wat is er aan 't leven nog aan?

Nu, dan ga ik het afsluiten. Als je met zo'n onderwerp komt, wat moet je daar dan van maken. Moet je luisteren. Wanneer je in de geest leeft, dan leef je in een wereld, waar je langzaam maar zeker steeds meer moet leren om één te zijn, in eerlijkheid, met anderen en gelijktijdig jezelf te blijven wat kwaliteit betreft. Dat betekent, dat in het geestelijke leven je ook de moed moet hebben, om uit te komen voor alles, wat je bent, ook voor je eigen stomiteiten, je eigen fouten, de kanten, ~~de kanten~~ die anderen misschien niet prettig vinden. Wees jezelf. En dan vindt je, dat er toch een contact mogelijk is, dat er een wereld kan ontstaan, waarin jij jezelf kunt zijn en waarin je gelijktijdig met iedereen verbonden bent en in die verbondenheid met die anderen ontzettend veel dingen kunt doen, die je zelf ook wilt doen. Dat kan ik niet zeggen, dat dat zo op de wereld is. Laten we zeggen, hier, dat automerk president Verenigde Staten, hoe heet hij, Ford, ja, tuf-tuf-tuf, die komt hier en je komt toevallig bij hem in de buurt, dan kun je niet naar hem kijken en zeggen: man, wat heb jij een rotkop! Ik kan het wel denken, maar ik kan het niet zeggen, snap je? En het is ook heel verstandig vaak, om het niet tegen een ander te zeggen. Ik heb daar een ervaring mee gehad. Dat was een hele goede dominee, ik had altijd een aardige afzet. Ja, werkelijk. Ik weet niet waarom, maar die man kocht altijd kantjes, U weet wel, van die geschubde dingen. Ja, ik weet niet, waar hij ze voor gebruikte. Ik weet wel, dat ik hem één keer bijna een halve kaart heb verkocht van geschubd broderie. En dat werd gebruikt aan de pijpen van de dames-

pantalons. Dus toen heb ik me wel afgevraagd: wat doet-ie daarmee? Misschien heeft er de kansel mee versierd. Op een gegeven ogenblik ben ik ook weer in dat dorp geweest, ik loop met iemand op, die ik niet ken, we praten gezellig. Hij zegt: ja, een aardige dominee hebben ze hier. Ik zeg: ja, hij is een beetje getikt, want hij koopt altijd kantjes, wat moet daar een dominee mee doen? Ik heb nooit meer wat aan die man kunnen verkopen; het was de koster! En dat leert je wel, dat je hier op aarde niet zo eerlijk kunt zijn als in het hiernamaals. Voor sommige mensen is dat een zegen, voor anderen waarschijnlijk een vloek. Maar ik denk, dat er meer zijn, die het, zolang ze op aarde zijn, als een zegen zullen beschouwen.

In ieder geval, wanneer je leeft in de geest, dan ga je ook naar beneden toe. En dan zeg je meestal lijnrecht, waar het volgens mij op staat. Ik had nu een onderwerp vol te praten, dus vandaar, een kronkeltje hier en daar, dat vult de tijd op, maar, voor de rest, moet je toch zeggen, precies wat je denkt. Dat nemen ze me vaak kwalijk, wist U dat? Ik heb eens een keer iemand gehad, een heel goede man waarschijnlijk. Die zegt: wat is een tandarts? Ik zeg: nou, dat is iemand, die zijn inkomen trekt uit kaliteiten(?) en trekkingen. Hij zegt: nou, dat vind ik niet vriendelijk, want een tandarts is toch iemand, die je helpt, wanneer je pijn hebt? Ik zeg: ja, maar alleen tegen particulier tarief. Toen werd hij nijdig. Maar het is toch zo? Uitzonderingen nagelaten, tandartsen hier aanwezig zijn natuurlijk heel anders. Maar het komt er vaak op neer.

Ik heb een ander keer gehad, wist ik.. nou, ik wist het eigenlijk wel, laat ik eerlijk blijven. Ik wist dus wel dat die man geestelijke was. 't Was een Societeit van Jezus-man. En die zegt op een gegeven ogenblik tegen mij: U omschrijft de dingen zo aardig, broeder, (ik denk: God, God) wat is nu volgens U een goede pastoor? Nou ja, daar heb ik mijn ervaring, dus ik zeg eerlijk: dat is een oprecht herder, die doolt met zijn kudde. Nou ja, dat werd me ook weer kwalijk genomen. Dan zeggen ze, die man is cynisch.

x Ja, maar van de ene kant wilt U dus graag rechtuit spreken, wat U bedoelt en aan de andere kant wilt U graag verdienen aan hun schijnwereld.

- Nee, ik wil niet verdienen aan hun schijnwereld. Dat is nou juist de fout, die ze maken. Ik wil aan niemand verdienen. Heb ik ook niet meer nodig. Ik heb liever een vast inkomen in mijn eigen wereldje.

x Jawel, maar U praat altijd over het afbreken van de schijn.

- De schijn afbreken, dat betekent, dat je probeert, de werkelijkheid te laten zien. De mens wordt al te veel gedomineerd - nu komen we op een heel ander onderwerp, maar ik vind het leuk en als jullie het niet erg vinden, gaan we er even op door - Kijk eens, de wereld is opgebouwd op illusies. Maar zijn die illusies nu wel bevorderlijk voor het menselijk geluk? Zijn die wel bevorderlijk voor de werkelijke eenheid onder de mensen, de menselijke samenwerking? dan zeg ik: nee. Wanneer iemand denkt, dat een dokter een genezer is, die onfeilbaar is, - in mijn tijd was dat vaak zo - dan loopt hij tegen allehand teleurstellingen op. En wanneer je denkt, dat God een soort bediende is, die je kunt omkopen met een aantal gebeden, dan heb je het ook mis. Wanneer je denkt, dat er één waarheid bestaat, die hier op aarde aanwezig is en die dan kan worden uitgedrukt in menselijk begrijpbare regels en verhoudingen, dan is dat ook niet juist. En dan zeg ik dat. Niet om de mensen van hun geloof af te halen of zo, dat interesseert me helemaal niet, zeg. Per slot van rekening, de mensen geloven zoveel onzin. Sommigen geloven, dat ze anders zijn dan de apen. Moet je ze een keer zien lopen, na de zesde borrel. Ik wil maar zeggen, dat noemen ze dan een cynisme, maar dat is niet zo bedoeld. Ik laat de mensen graag hun geloof, mits ze aanvaarden, dat het een geloof is en niet een zekerheid. Ik aanvaard de waardering, die mensen voor elkaar hebben, maar dan moet het een waardering zijn van mensen, niet een soort van wederkerige onderwerping op grond van versies, die misschien helemaal geen betekenis hebben. Ik heb kort geleden ook nog ruzie gehad. Toen ging het over werk en arbeid, hè. Nu ja, dus ik zeg tegen een van die lui: kijk, ik zie dat nu eigenlijk zó: er zijn een hoop ambtenaren, die veel werk doen, zonder werkelijke arbeid te verrichten. Nou, daar was hij het niet mee eens. Toen zag ik pas, dat het een ambtenaar was. Toen dacht ik: ja, dan moet ik er toch maar doorheen bijten. Ik zeg: omdat menig ambtenaar voortdurend ijverig bezig is met werkzaamheden, waarmee je het een ander moeilijk maakt om hun arbeid te voltooien. Hij zegt: je bent cynisch! Maar is het dan niet zó? Het idee, dat het van boven af in de wereld allemaal zo mooi geregeld kan worden, is een illusie.

Kijk maar naar de meest progressieve figuren. Ze strijden voor de vrijheid! En dan komen ze aan het bewind en wat zeggen ze dan? Bij nader beraad zijn de 'anderen' nog niet rijp voor vrijheid en daarom gaan we een soortgelijke dictatuur als de vorige voeren, maar nu om ze op te voeden tot vrijheid. Ja, voor mij kan dat er niet in. Vrijheid is vrijheid, dat is geen dictatuur. Portugal b.v.

Ik kan geen mensen hebben die zeggen: wij moeten proberen, om de hele wereld in één bepaald sociaal patroon te brengen. Dan zeg ik: lieve mensen, wat jullie een sociaal patroon noemen, dat is gewoon een sociale misstand. Dat nemen ze me kwalijk. Maar is het dan niet zo, dat de mens zelf zijn rechten heeft? Dat het menselijke, het menswaardige, altijd moet overheersen boven een theorie?

Wanneer iemand, die Christus dient en christelijk is - ik heb ze gekend, heb in diezelfde christelijke naastenliefde een ander als ketter van zijn mogelijkheid tot levensonderhoud beroven, mag ik dan misschien zeggen, dat die vent geen Christen is? Dat hij helemaal niet begrijpt, waar het om gaat? Dat het niet gaat om de woorden, dat het gaat om wat je bent tezamen met anderen, Mag dat niet? Als ik dat ga handhaven, als ik dat ga onderstrepen, dan maak ik het de mens onmogelijk om te leven. En dan zou ik de moed niet meer hebben om een onderwerp aan te pakken als dit. Dat is een onderwerp, waar ze bij ons heel lang naar hebben gekenen en toen hebben ze gezegd: wat moeten we daar nou mee aan? Toen kwamen ze bij mij en toen zeiden ze: dat is misschien wat voor jou! Ik zei: nou, ik weet er ook niks van, maar ik zal maar eens gaan kijken. Ja, je kan nooit weten. Maar het is op die manier gegaan.

En nu kom ik spier en dan probeer ik gewoon de dingen te zeggen, zoals ik ze voel, zoals ik ze ervaren heb. Zoals ik weet, dat ze geestelijk bestaan en zoals ik misschien ook ervaar, dat ze stoffelijk bestaan. En het klinkt misschien gek, dat ik vroeger een abbé geweest ben, maar ik wás een abbé. Ik ben abbé geweest vóór dat ik koopman werd, er zit nog een 150 jaar tussen zelfs. 't was nog een vluiggertje ook, op mijn manier. Ja, dat zou je zo niet zeggen, maar mijn hele leven, dat was 'brevieren' (mummelt).....Klokje. Het is uit. Begravenis, extra verdienste. (Hilariteit)

.... onverstaanbaar....

x
- De latere kapman(?) Ik zal U een ding zeggen: ik kreeg er nog niet zo heel veel voor. Maar ik weet, dat er een hele hoop mensen boven-jan zijn gekomen door het onder de grond stoppen van de jannen(?) Geloof me dat! Het mag natuurlijk niet, dat je die dingen zegt, maar ergens is dat zo. Weet U, in mijn tijd was een brevier voor de vroomheid zeer bevorderlijk. Je haalde het een beetje op, als er wat moois voorbij kwam, dan keek je er zo fijntjes overheen. Zo ging dat bij ons. Mag je dat niet zeggen? Moeten we net doen, of elke geestelijke een heilige is met een directe lijn naar de Heilige Geest? Moeten we nu werkelijk aannemen, dat degenen, die zéggen, dat ze grote mensen zijn, ook grote mensen zijn? Ik ken hele kleine rotkereltjes, waar nooit iemand van gehoord heeft, die grote mensen zijn. en ik ken mensen, die in de hele wereld een naam en een reputatie hebben, misschien nog een grote gestalte erbij ook, maar wat ze waard zijn, dat kun je rustig in een lucifersdoosje meenemen, kun je er nog een vllooiencircus bijdouwen. Het klinkt rot, als je het zo zegt, maar het is een werkelijkheid! En die werkelijkheid kun je niet ontkennen. Je kunt niet zeggen: Right or wrong, my country, zoals de Engelsen doen, en je kunt niet zeggen: wat er ook gebeurt, Joop is onze mooiste uil! - ik vind het overigens een schitterende spreuk - wanneer je niet gelijktijdig de fouten ziet. En dan kun je het goede van je land of van Joop of van iemand anders verdedigen, je kunt je daarvoor inzetten, maar je moet nooit de fouten verdedigen. Want dan maak je het kwaad sterker. En wie het kwaad sterker maakt, is een idioot, die op grond van een misverstand ten aanzien van betekenis zijn eigen vrijheid, zijn eigen ziel en leven te grabbel gooit, een voetmat wordt voor degenen, die nog niet eens waard zijn om een voet op blote aarde te zetten soms en dan uiteindelijk er gemangeld uitkomt en zegt: mijn God, was is mijn leven geweest?

- Een mens mag illusies hebben, maar hij mag niet leven met illusies, die sterker voor hem zijn dan de werkelijkheid. En dat is de reden, waarom ik dan zo vaak, zoals ze zeggen, cynisch ben. Oh, ik weet het, ze nemen het van mij niet altijd graag. Ik heb dus echt een polariserende werking. En degenen, die denken, dat ik het leuk zeg, die nemen alles. En degenen, die luisteren naar het hatelijkheidje, wat er inzit, die nemen niets. Maar degenen, die zeggen, nou, het gaat wel, die zijn, laten we zeggen, zeldzaam.

Dus, ik hoop, dat ik hiermee een antwoord heb gegeven. Wanneer U denkt, dat U weet, wat God wil, dan bent U gewoon verwaand. God is alomvattend, de hele kosmos. Denkt U, dat U de kosmische regels kennen kunt, zoals ze in Hem leven? Denkt U, dat U die kosmische wereld kunt interpreteren in voor iedereen gelijkelijk geldende leefregels en en gewoonten voor de mensen? Kom nou!

Je pretendeert het misschien, zoals bepaalde mensen pretenderen, dat ze hun land uit de economische misère kunnen halen. Maar kunnen ze het nou? Laat ze het proberen. Ik zeg hier met de hand op mijn hart en zonder dat ik beïnvloed wordt door het feit, dat ik ook nog eens een keer in de geestelijkheid heb gezeten, - ja, toen ik toen overging, heb ik er een tijd voor gezeten, in 't halfdonker - wat het Christendom heeft gedaan, is veel goeds. Grootse ontwikkelingen, die veel verder gaan danken wij aan de christenen. Maar dat wil nog niet zeggen, dat het de enige of de meest juiste weg is. En het wil zeker niet zeggen, dat het de meest juiste uileg is van alle dingen. Dat nemen ze me kwalijk.

Een collega van mij had kortgeleden ook moeilijkheden. Omdat men namelijk, - en dat was ? als ik mij niet vergis, het ging om een vertaling, kun je een bepaalde spreuk interpreteren: Het koninkrijk Gods is rond U. Maar, je kunt het net zo goed, en zeker in de oorspronkelijke arameese versie interpreteren: het Koninkrijk Gods is in U. Nu is dat "rond U" op dit moment veel aanvaardbaarder voor de mensen, vooral, ~~anders moeten ze~~ te veel naar binnen kijken. Begrijpt U, wat ik bedoel? En dan zeggen ze, wanneer jij zegt "in": Nee, het is "om". Dan zeggen wij: wat maakt dat nu uit? Wanneer een mens weet, dat hij in zichzelf iets beleven kan van het Hogere, van het vredige, van het goede, maakt het dan verder wat uit, met welke woorden dat is weergegeven? Want God spreekt in de mens, en niet buiten hem.

Er zijn natuurlijk een aantal mensen, die zich voorstellen als God's luidspreekers en die zijn over het algemeen erg verstemd en de boodschap komt van een geheime zender. Mag natuurlijk ook jlet, hè? Maar als je dat zo zegt, kom je dan niet een beetje dichterbij de werkelijkheid?

Ons onderwerp was "Mens, durf te leven", hè? Wanneer je gelooft in Christus, vraag je dan niet af, wat de Kerk vraagt, wat de maatschappij vraagt, wat de theologen zeggen, vraag je af, wat dat woord, dat jij dan erkent als zijnde van Jezus, voor jou betekent. Leef dat, maak het waar! Dan doe je wat. Dan heb je de moed om te leven volgens je innerlijk besef. En dan zul je, ondanks alles, gelukkig kunnen zijn. Dan zul je zeker geen compromissen sluiten, omdat je nu eenmaal iets wel niet helemaal kunt geloven, maar je wilt niet tegenspreken, want een deskundige heeft gezegd, dat het waar is. Wat is geestelijk? Dat is diep in jezelf, psychisch en dat is ook zuiver lichamenlijk. Ik geloof, dat elke mens het recht moet hebben, om zijn eigen weg te volgen. Maar niemand is bereid, dit recht aan anderen toe te staan, zodat je het voor jezelf moet nemen.

"Durf te leven" dat wil zeggen: leef de waarheid, zoals hij in U bestaat. Leef niet alleen maar volgens de inspiratie en lusten van het ogenblik, want dan ben je heel gauw kotsmisselijk. Maar leef volgens datgene, wat je in jezelf nu ziet als op dit moment juist, haalbaar, bereikbaar. Wees niet bang om je ergens aan te wijden, je desnoods ergens voor op te offeren, wanneer je er maar in gelooft. En wanneer je dan tot de erkenning komt, dat het niet juist was, beklag je niet, maar zeg: ik heb iets bijgeleerd, en ga verder.

Dat was zo'n beetje de inleiding, vrienden.

x Uitstekend!

- Nou, bedankt voor 't compliment. U slaat het hoger aan dan ikzelf, kennelijk, maar ik heb in ieder geval prèttig gepraat met U. En ik heb geprobeerd, jullie duidelijk te maken, dat het niet uitmaakt, of je nou jong of oud begint. Als je de moed hebt om te leven, dan heb je ook de moed om de dingen achter te laten die je belemmeren. Dan heb je de moed, offers te brengen, wanneer het niet anders gaat. Dan heb je de moed om jezelf te zijn, ook, wanneer je denkt, dat de burens dat misschien niet zo leuk vinden. En dát, dat is een boodschap, die ik toch dacht ik, ergens een beetje aan U heb gebracht. Goeden avond.

Zo vrienden,

Zullen we beginnen met de schriftelijke vragen?

x Het "Mens, durf te leven" gaat natuurlijk niet vanzelf. Bij de geboorte heeft de mens al bepaalde angsten. Bovendien wordt je door de omgeving (opvoeding, school, kerk en wat dies meer zij) op een bepaalde manier geprogrammeerd. Als je dan doet, wat je wilt, kom je dan niet in enorme tweestrijd? Je wilt iets, maar de maatschappij verwerpt het.

- Ja. Nu, dan kan ik daar natuurlijk alleen vanuit mijn eigen standpuntje uit op antwoorden en dan is het dit: Natuurlijk ben je geprogrammeerd en natuurlijk heb je allehand angsten. Als ik een collega van mij moet geloven, dan kan dat zelfs een prenataal trauma zijn. Maar, nu zeg ik op mijn beurt weer: ik heb ook weleens dingen gehad, waar ik bang voor was en tegen mezelf gezegd: ik probeer het. En dan blijkt, dat als je het probeert, het meestal ten dele gaat. Niet helemaal goed, maar het gaat ten dele. En dan probeer ik het nog een keer en het gaat elke dag beter. Je wordt geprogrammeerd door niet zelf te denken. En in het begin denktje, dat je niet normaal bent, wanneer je zelf denkt, in plaats van een ander voor je te laten denken. Maar elke keer, als je het probeert, denk je toch iets anders dan anderen. En dan komt er misschien een ogenblik, dat je zelf kunt denken en niet afhankelijk bent van de stellingen en de gedachten van anderen. Ik zou dus zeggen: ja, ik erken dit feit. Een mens wordt door de gemeenschap geprogrammeerd, een mens heeft, erfelijk en uit de voorgeboortelijke periode eveneens bepaalde programmeringen, die kunnen resulteren in angsten, lustgevoelens en weet ik wat nog meer, Maar wanneer je zelf wilt leven, dan zul je niet in de eerste plaats zeggen: ik ga de ellende zoeken. je begint dus met eerst eens te kijken, wat je kunt doen, wat je wel prettig vindt, wat bij je past.

Er zijn natuurlijk dingen bij. Vroeger was het zo, als er een nieuwe boerenknecht kwam, dan ging hij de gierput in. Dat deed hij niet voor zijn plezier, maar hij liet het dan maar gebeuren, dan had hij tenminste weer een baan voor een tijd. Nou ja, dat die baan soms net zo hard stonk als hij na een tijd, nou ja, dat kon hij later pas zien. We moeten vaak ergens doorheen, dat ben ik direct met U eens. Maar, wanneer we het gevoel hebben, dat we zó niet leven, dan moeten we de moed hebben om te kijken, of er iets anders is, waardoor we wél het gevoel hebben te leven. En als U denkt, dat het niet mogelijk is, dan moet U toch eens kijken. Gewoon kijken naar die maatschappij en U eens realiseren, hoeveel er al veranderd is, zeg, sedert 1940. Een dertig jaar, één generatie. Het denken verandert. En heus niet alleen bij de jonge kinderen, maar net zo goed bij de ouden van dagen. Kunt U zich voorstellen, dat vroeger de kereltjes in het Oudemannenhuis in opstand waren gekomen, gingen demonstreren, sit-downstakingen houden, omdat ze het niet eens waren met de directeur? Nou, als U dat denkt, dan hebt U nooit een ouderwets oudemannenhuis gezien. Tegenwoordig doen ze het en dan hebben ze er nog pret en God weet wat erbij. Maar ze hebben wel de moed, om zelf te denken.

Er is veel veranderd. Een mens kan dus veranderen. Zijn programmering, zijn conditionering door de maatschappij kan wel degelijk gebroken worden. Misschien niet volledig, maar voor een groot gedeelte. het bewijs zien we dagelijks rond ons. Nou, laten we dan zeggen: laat de maatschappij maar programmeren, zoveel als ze wil, zolang wij uit het programma alleen dát behoeven te kiezen, wat we willen. En als U het mij vraagt, is de mens, die meent, geprogrammeerd te worden, te vergelijken met de TV-kijker, die klaagt over het programma en niet het benul heeft, om dat rotting af te zetten, als er toch niks te beleven valt.

x Ja. Maar mag ik een voorbeeld geven van een jongen, die zelf deed, wat hij wilde, op een gegeven moment, maar zijn ouders konden het niet verwerken. Die knaap is op een gegeven moment getrouwd en gaat van zijn meisje af, maar zijn ouders zijn zwaar gereformeerd, uit Huizen; de jongen mag bij zijn ouders niet meer thuiskomen, omdat hij in zonde leeft, hij leeft met een ander vrouwtje samen. Daardoor is het bij de ouders de strijd tussen de dominee en de moederliefde voor het kind. En de dominee heeft het gewonnen.

- Nou ja, goed. En als dominee het heeft gewonnen, dan moeten ze het maar met dominee redden. Dan moet je dat accepteren. Je moet niet denken, dat je alles tegelijk kunt krijgen. Je kunt je koekje niet eten en bewaren tegelijk.

Dan maak je dus een keuze. En dan kun je zeggen: ik vind het erg beroerd. Maar dan ga ik toch verder. En dan kun je niet zeggen: het is de schuld van die ouders. Die hebben dan misschien een stomme keuze gemaakt - volgens mij wél - maar dat is hún zaak.

x Maar die jongen heeft voor zijn eigen toekomst te kiezen, meer dus dan voor de liefde voor zijn ouders.

- Maar dat is toch heel natuurlijk? Mag ik het misschien heel wreed zeggen, en ik hoop, dat ik niemand beledig hier, maar, heel veel mensen denken, dat kinderliefde een verplicht nummer is, ofschoon ze uit de ouderliefde - of moet ik zeggen: uit de liefde tussen de ouders - tot stand zijn gekomen en als zodanig de ouder wél verplicht is om het kind lief te hebben, maar het kind daaruit niet zondermeer de verplichting kan ontnemen, om de ouders lief te hebben. De liefde, die het kind voor de ouders heeft, moet door de ouders verdiend worden. Het is geen erfelijke. Ja, 't is misschien heel leuk om het te horen, maare..

x 't is zo.

- Voldoende? Volgende vraag dan.

x Er zijn geen vragen meer, die betrekking hebben op het onderwerp, maar ik heb wel andere vragen.

- Nu, dan gaan we toch rustig met de rest verder. Zien we wel, waar we terecht komen. Mens, durf te leven!

x Mellie Uyldert beschrijft in haar tijdschrift "De Kaarsvlam" het ontstaan van een nieuw mensenras, de zgn. unisexmens. Kunt U ons hierover iets meer vertellen?

- Nou, bij mij wil het er nog niet in. En als ermee bedoeld wordt, wat ik denk, dat ze ermee bedoeld, met dat unisex, dan geloof ik toch wel, dat er een paar aantrekkelijke dingen teloor gaan. Oh, ik krijg hier een kleine correctie, geloof ik, het is de absolute gelijkheid der geslachten. Nu, ik geloof niet, dat die kan bestaan. Weet U waarom?

Kijk, een man is iemand, die volledig logisch spreekt over alles, wat hij zal gaan doen en de vrouw is iemand, die onlogisch doet, wat ze later weleens logisch zal gaan verklaren. (Hilariteit) Hoe wil je daar een gelijkheid tussen krijgen?

x Ze vullen elkaar wel aan, dan, ja.

- Nou, kijk, dat is nu mijn idee. Misschien ben ik - ik ben niet getrouwd, alleen in de laatste incarnatie. In de vorige was het niet mogelijk, ofschoon ik niet wil zeggen, dat ik smetteloos van alle blaam ben gebleven. Maar, volgens mij is het toch wel zoo, dat een man en een vrouw specifieke eigenschappen hebben die zeker niet alleen beperkt moeten worden tot lichamelijke uiterlijkheden. En wanneer die eigenschappen elkaar goed aanvullen, dan krijgen we als vanzelf een gemeenschap, of moet ik zeggen: een twee-éénheid, waarbij zowel man als vrouw elk op eigen wijze komen tot een soort overprestatie, een veel grotere uiting, bereiking en mogelijkheid, juist omdat ze elkaar aanvullen.

x Dat zal zij ook bedoelen, denk ik.

- En wanneer je dat gaat bedoelen, dan moet je aanvaarden, dat daaraan voorafgaat: volledige vrijheid. En dat zullen de meeste mensen niet doen. Want per slot van rekening, hoe kun je nu, als een paar keer gezellig uit bent geweest en misschien, misschien een monstertje hebt gedaan - dat deden ze met kaaskopen ook, hè, dan namen ze ook altijd even een monster - kun je dan zeggen: dit is degene voor mij? Dat kún je niet zeggen. Dan ken je elkaar geestelijk te weinig. Wanneer je elkaar ontmoet, dan ben je geestelijk én lichamelijk voor elkaar op de hoede, je probeert allebei zo mooi en zo goed mogelijk voor den dag te komen. Moet je aan het strand eens kijken. Dan staat daar die overjarige heer en dan komt er wat leuks aan in een bikini en dan hwoop! ineens is de buik ingetrokken de borst staat bol, stoer bruin te zijn. Ik wil maar zeggen.

Dus, wanneer U bedoelt, dat die unisex een éénheid moet zijn, waarbij de geestelijke waarden en elementen evenzeer een rol spelen als de materiele, dan moet je ook het recht hebben om te zoeken, tótdat je iets hebt gevonden, dat werkelijk bij je past, waar je werkelijk het gevoel bij hebt: nu ben ik méér door deze eenheid. En dat valt wel een klein beetje, dacht ik, buiten het huidige sociale patroon. Ja, ik heb altijd zo het idee gehad, dat een zekere Zebedeus de patroon van de sociale ontwikkeling is geweest. Volgende vraag graag.

x Ik verbaas mij over Uw beheer van de moderne nederlandse taal, terwijl U toch een poosje geleden leefde. Hoe doet U dat?

- Doozgewoon. Ik ga van de hersens van het medium uit, ik vang zo hier en

daar een paar telepathische impulsjes ook nog op, ik stel hem, vanuit de geest zo goed als mogelijk is voor de eerste retrace op de hoogte en ik reageer erop, om dan niet direct een hippe vogel te zijn, maar dan toch wel eventjes door te komen op een manier, die niet zo gemakkelijk mis te verstaan is. Want per slot van rekening begint het al direct, nietwaar. Stel U voor, dat ik U hier welkom heet: "Mijne dames, mijne heren, mijne broeders en zusters, het is mij een genoegen met U vereend te zijn in deze bijeenkomst." (zalvend gezegd) Nou, denkt de helft al: als er wat komt, maak je me wel wakker.

Je moet gewoon up-to-date zijn, tenminste, dat is mijn idee. Er zijn er bij ons ook, die er anders over denken. Ik vind zoveel gekke dingen. Wanneer ik sommige politici hoor, dus - dan beluisterlijk dat, dat moet ik erbij zeggen, via de hersenen van mensen, die er naar luisteren - maar dan vind ik dat krankzinnig, dat er iemand staat en die zegt: Kameraden (met bombastische stem) wij moeten onze sociale ontwikkelingen wel doorzetten! Dan zeg ik: nou ja, wat is dat voor een vent.

Raak je als geest je identiteit niet kwijt als je reincarneert?

Nou, als ik het naga, ik ben op het ogenblik zover, ik weet wel zo'n stuk of zes, zeven van mijn vroegere incarnaties te vinden, ja. Dus die identiteit heb ik dan kennelijk in de geest teruggevonden. Maar ik geloof wel, dat je kunt zeggen, dat zodra iemand op aarde wordt geboren, zijn besef van de vorige incarnaties verdwijnt. Nu zijn er bij ons, die hebben er hele mooie theorieën over, die zeggen: ja, dat is een gevolg van de schok van de geboorte. Nou is dat een krampachtig geval, als ik mij dat herinner. Ja, per slot van rekening, U moet dat niet zo gemakkelijk zien, hè? Het ene ogenblik zit je daar nog gezellig, je strekt eens een beentje, een handje, je drukt 'ns met je koppie, je dobert daar lekker in de wereldzee, heerlijk warm en geborgen, en ineens whom! wordt je blootgelegd. En wat doet die vriendelijke wereld? Ze grijpen je bij je lurven, ze draaien je om, ze geven je een klap op je hoofd omdat je nog niet schreeuwt. En dan moet jij nog onthouden, dat je vroeger burgemeester van Hamelen bent geweest! (grote hilariteit)

Mijn ervaring is wel, dat een kind over het algemeen in zijn fantasiespelletjes wel degelijk elementen van een vroegere incarnatie op de voorgrond stelt. Dat is er wel bij. Ook de belangstelling van ^{vooral} jongere kinderen, tot zelfs de attentie en attractie naar bepaalde vormen en dingen houdt er wel degelijk verband mee. Maar ja, krijgt het arme kind de kans om het zich te realiseren? Dat moet onthouden: nee, het mooie handje! (Pats). Loop eens even? En wie is dat nou? Opa! Mmmm. Oh, wat ben je toch een schatje!

Neem me niet kwalijk, lieve mensen. Van jongsafaan zijn ze bezig om je op te voeden om alles te vergeten en daarvoor in de plaats precies te gaan doen, zoals zij denken, dat het netjes is. En dat betekent tegenwoordig, dat je zo nu en dan een kleine ellendeling moet zijn, maar zó charmant, dat ze de moed niet hebben, om je een pak op je donder te geven. Commentaar nog? Nee? Dan gaan we door.

Ik meen eens gehoord te hebben, dat het kankervraagstuk ook aan gene zijde bestudeerd wordt. Is dat juist? En zo ja, is er dan geen samenwerking mogelijk of heeft deze reeds plaats tussen onderzoekers aan Uw zijde en kankerspecialisten op aarde?

Ja, we proberen het natuurlijk wel. Maar de enkeling, die onze inspiratie zo nu en dan aanneemt, die zal wel uitkijken, dat hij er iets over vertelt. Want per slot van rekening, hij staat voor zijn collega's ook niet graag als gek. En hoe is het uiteindelijk? Zodra de geest er bij te pas komt, wordt het voor de meeste medici kwakzalverij, waar of niet? Zelfs wanneer het buiten het geijkte patroon valt, wordt het al verdacht gemaakt. Dus in het onderzoek, ja, er wordt inderdaad wel het een en ander gebracht. En ik wil er op wijzen, dat veel van de dingen, waar wij de mensen al op gewezen hebben in een betrekkelijk ver verleden nú in deze dagen eigenlijk pas tot uiting gaan komen. We hebben b.v. - dat was in 1949 - een seance gehad, waarbij ons vragen werden gesteld door iemand, die zelf aan het onderzoek deelnam. Maar die vindt toen onze uitspraak absurd, omdat wij hebben gezegd, dat er in het bloed een bepaalde, met een virus vergelijkbare factor aanwezig kan zijn, waardoor een mens sneller kanker krijgt dan een ander. We hebben gezegd, dat er zeer vele verschillende soorten van kanker bestaan en dat die niet alleen kunnen worden beschouwd als b.v. longkanker of huidkanker, maar dat er b.v. alleen in huidkankers 30 tot 40 variëteiten zijn waarbij de reactie, de gifproducten en ook het delingsproces van de cellen anders

Waarbij zelfs het verwilderingsproces anders ligt en dus b.v. de ene vorm van kanker schubvorming brengt, terwijl de andere direct woekering brengt. Ze hebben gezegd: ach, die kerels weten er niets van, die geesten kletsen maar. Ja, nú weten ze het, dat we gelijk hadden. Maar het heeft ons wel geleerd, dat je daar je niet mee bezig moet houden. Je kunt iemand privé inspireren. Zolang hij aan niemand behoeft te vertellen, hoe hij op het idee is gekomen, is het allemaal kits. Maar als hij de geest erbij haalt, dan wordt het voor de meesten bedebkelijk.

Nu is het alleen wel leuk om te constateren, dat de heren dan later met grote verbazing zeggen: hé, toen had die geest tóch gelijk. Maar als ze er tóen direct wat mee hadden gedaan, waren ze nu misschien verder geweest, ja. Maar ja, dat kun je ook niet helpen. Per slot van rekening, een mens komt op de wereld om stom te zijn, zodat hij door zijn eigen stomiteiten gevoegelijk kan leren om geestelijk knap te worden.

x Wat is Uw mening over de zgn. bio-industrie hier op aarde? Acht U het geen schandaal, dat de overheid deze "dierenfabrieken" toestaat, waar dieren in nauwe hokken worden samengeperst, waarin zij zich niet of nauwelijks kunnen bewegen en waar zij gespeend blijven van het zonlicht. Is deze onnatuurlijke dierenproductie niet een dierenkwellung in optima forma?

- Dat ben ik wel met U eens. Maar de enige oplossing is geloof ik, Uw weigering om de goederen te consumeren. Dan worden ze vanzelf niet meer geproduceerd. Per slot van rekening, U kunt van een staat niet verwachten, dat zij ingrijpt in een dergelijke industrie, wanneer dat grote economische en finacieele nadelen betekent. En U moet ook niet denken, dat een regering, een gouvernement, menselijk kan denken. Dat kán ze niet. En gouvernement denkt alleen in cijfers en factoren. Vandaar, dat een gouvernement tegenover zijn eigen burgers, in een bepaalde oorlogssituatie b.v., gewoon onmenselijk kan zijn. Als je je realiseert, wat de Amerikanen hebben moeten doorstaan in Vietnam, - niet alleen de Vietnamezen maar ook de Amerikanen - dan vraag je je af, hoe iemand de moed heeft gehad, om zijn eigen burgers overzee te exporteren, om ze dat te laten ondergaan. Maar zij zagen het anders. Ze hadden het niet over mensen, maar over machtsverhoudingen. Begrijpt U?

En zo kun je zeggen: de dierenindustrie? Iets kan er misschien op een gegeven moment aan gedaan worden. Maar het mag vooral niet de economische leefbaarheid van die industrie teveel aantasten. Hetzelfde geldt voor milieubescherming. Natuurlijk moet er wat aan worden gedaan, maar alsjeblieft niet teveel, want we moeten producëren! Want die productie, dat betekent de enige werkelijke bron van inkomsten, dat betekent weer een zgn. handelsbalans, dat betekent welvaart en wat dat allemaal meer is. Trouwens, welvaart, dat is toch een heel eigenaardig woord, als ik een opmerking mag maken. Hebt U weleens opgelet, dat men U steeds meer vertelt, dat U wél vaart, wanneer het Schip van Staat zinkende is? Ik dacht, dat mijn antwoord gegeven was. Ik acht het onjuist. Er zijn heel veel andere dingen, die ik onjuist acht. Ik meen, dat men alleen in hoogste noodzaak dierenleed kan toelaten en wel, wanneer er geen andere weg is om een mens te redden of inleven te houden.

x Vivisectie.

- Zelfs vivisectie kan op bepaalde momenten onontkoombaar zijn. Je kunt niet op de mensheid experimenteren, zonder daarmee de mens te degraderen. En dan kun je wel experimenteren op een lager wezen, mits je dit wezen geen overdadig leed toevoegd én, - en dat is het belangrijke - niet experimenteert uit andere drijfveren dan alleen de noodzakelijke beproeving van b.v. een geneesmiddel of zelfs een techniek, om zó de mens te helpen. En dat betekent, dat ongeveer 98% van de vivisectie, die wordt gepleegd, in feite ten onrechte wordt geplaagd, hetzij uit gemakzucht - er zijn andere, misschien iets duurdere mogelijkheden - hetzij uit economische overwegingen. Men heeft wel goede middelen, maar men moet een bepaald patent ontduiken. En dat vind ik niet juist. En ik zou zeggen: er is maar één oplossing: degenen, die vivisectie pleegt op dieren, moet zich tevoren met zijn handtekening bereid verklaren, om zichzelf aan een gelijke proefneming wanneer dit noodzakelijk is, te onderwerpen.

x Dan heb ik nu de laatste vraag: Acht U het mogelijk, dat de Arabische landen en Israël dit jaar tot een vergelijk komen en er een eind komt aan de spanningen in het Midden-Oosten?

Kijk eens, alle dingen zijn mogelijk. Zelfs dit. Maar niets is geheel waar. Zelfs dit niet. Dit laatste is een citaat van Douwes Dekker. Maar wanneer ik het nu eens netjes op een rijtje zet, dan moet je zelf maar eens zeggen, wat je ervan denkt.

De Arabieren zijn voor een groot gedeelte, niet bereid om blijvend grote offers te brengen ten behoeve van uiteindelijk een klein deel van hen, de Palestijnen, die bovendien steeds meer proberen in steeds meer staten machtsposities in te nemen. Bij vele staten zal dus een drang zijn naar vrede.

Israël wenst ook een vrede, al is het alleen maar om zijn economie te kunnen verbeteren, die er op het ogenblik allerbelabberdst voorstaat. Maar datzelfde Israël kan niet gedogen - mooi woord hè, dat "gedogen"; U hebt zelf een gedoogd kabinet, ja - kan dus niet toestaan, dat terroristen blijvend vanuit buurlanden in de gebieden van dit Israël invallen en daar schade aanrichten. En wanneer die buurlanden dan die terroristen, al is het maar om geloofsgelijkheid of iets dergelijks, blijven beschermen, dan is er in feite geen vrede mogelijk. Dat zult U met mij eens zijn.

Israël zelf heeft een aantal partijen. En er zijn er bij, die erg verbitterd zijn en die zeggen: dat, wat wij veroverd hebben, zullen we nooit teruggeven. Maar wanneer ze dat niet doen, dan blijven ze tonen, dat ze overwinningen hebben behaald op de Arabieren. En dat is iets, wat de trots van de staatslieden en ook van de legeroversten niet zullen toestaan. Dus: van vrede kan formeel gesproken worden op het ogenblik, dat Israël bereid is, zijn bezette gebieden prijs te geven en zich terug te trekken binnen zijn oude, oorspronkelijke grenzen.

Het betekent verder, dat Israël bepaalde economische offers zal moeten brengen, want het zal alles, wat het tot stand heeft gebracht, achter moeten laten. En niet kapot, maar bruikbaar. En er zijn heel veel Israëliërs, die daar niet veel voor voelen.

En dan ten laatste: de Arabische staten zullen moeten optreden tegen de terroristen onder de Palestijnen en de Palestijnen als geheel zullen zich niet meer, op welke wijze dan ook, mogen stellen achter de kleine, terroristische organisaties, die nu nog voortdurend optreden. Denkt U, dat dit reëel haalbaar is? Ik niet. Wat er uit kan komen is misschien zoiets als de Parijse vrede, die voor Vietnam getekend werd, toen de Ameriaken eindelijk een reden hadden om uit te scheiden met wat ze zelf al zagen als onbegonnen werk. Maar hoe lang heeft dat geduurd? Voordat er eindelijk was gekomen aan de feitelijke strijd. Denk zó maar aan het conflict tussen Israël en de Arabische staten, zou ik zeggen.

En weet U, wat het beroerde is? De Israëliëten en de Arabieren zijn broeders! En de twist tussen broeders is altijd bitterder dan de twist tussen vreemdelingen.

U ziet dus eigenlijk alleen een totale overwinning van één kant, net zoals Vietnam?

Ik geloof niet, dat dat mogelijk is, omdat Israël namelijk zelf niet prijs kan worden gegeven door bepaalde machten, die daarmee te maken hebben gehad, als b.v. Engeland en de Verenigde Staten. Wanneer dus Israël van de kaart geveegd wordt, is het bijna onvermijdelijk, dat hieruit een soort grotere oorlog ontstaat, waarbij grote mogendheden zijn betrokken en dan zou een wereldoorlog daaruit kunnen voortkomen. Ik geloof niet, dat iemand, ook niet de Arabische staten, bereid is, dit risico te lopen. En daarom geloof ik, dat het een feitelijke strijd zal blijven, die eigenlijk pas op zal houden op het ogenblik, dat er sprake kan zijn van danwel een Palestijnse gemeenschap, waarin geen haat meer wordt gepredikt, op eigen terrein, danwel een volledige integratie van vooral de jeugdige Palestijnen in de gemeenschappen, waarin ze nu toch al jaren lang leven, maar dan in kampen, of iets aparts. Het is hetzelfde probleem, dat U hebt met de Ambonnezen.

Mag ik nog een vraag stellen, hoewel die niet met het onderwerp te maken heeft? Natuurlijk.

Het ging daarstraks over die toekomstvisie van Mellie Uyldert. Weet U misschien iets over de nieuwe wereld van .....onverstaanbaar. (niet opgeschreven)

De naam is' mij niet bekend als zodanig en ik weet ook niet of die naam ook reëel gebruikt wordt. Wel weet ik, dat er een zeer groot leeraar, 'n meester is geweest. Ik weet verder, dat rond 1980 iemand sterk actief zal worden, die de leer van deze meester en van een leraar, die daar aan vooraf is gegaan, zal gaan uitdragen en daardoor een waarschijnlijk wereldomvattende bekendheid zal veroorzaken.

In de volgorde van een Christus.....

Ja, misschien kun je het ermee vergelijken. Maar dat is altijd gevaarlijk. Vergeet U een ding niet. Wanneer we zeggen: Christus is de goddelijke liefde, dan ben ik accoord. Maar voor de meeste mensen is Christus een aparte persoonlijkheid met goddelijke kwaliteiten. En ik geloof en hoop, dat men in een nieuwe ontwikkeling, bij een nieuwe leer, deze vergoddelijking in ieder geval zal weten te vermeiden, omdat juist daardoor de leer als het ware los komt te staan van de menselijke werkelijkheid.

x Heeft dat misschien ook iets met China te maken? hier in het westen ....
(rest onverstaanbaar)

- Dat laatste lijkt mij niet zó waarschijnlijk, omdat de oplossing, die China moet vinden voor de eigen problemen nog lang niet voltooid is. Wanneer we rekening houden dus met de verdere orientatie van de Chinezen zelf binnen hun gemeenschap, dan zult U zien, dat er op dit moment weer een grote verwarring bestaat, daar mensen nu eenmaal niet handelen volgens idealen, maar volgens menselijke beweegredenen. Het experiment van opvoeding is voor een deel mislukt. En op dit moment wordt door bepaalde hooggeplaatste groeperingen geprobeerd, om een vernieuwing van het conditionerings-experiment tot stand te brengen, waarbij men steeds nog uit zal blijven gaan van de Maoïstisch-Marxistische beschouwing, maar waarbij men toch wel degelijk een zekere ruimte wil gaan scheppen voor een persoonlijk initiatief, en daarbij dus de schijnbaar kapitalistische neiging van de commune ten aanzien van andere communes voorlopig wel wil accepteren, mits zij niet wordt tot een uitbuiting van anderen. Ik geloof, dat dit alleen al China bezig zal houden tot zeker ver in 2000. Daarom voorzie ik niet op korten termijn - en dat moet ik van de verbreiding van die leer wél zeggen een chinees optreden, dat in staat is - want dat is een hele prestatie - om dus Europa volledig te bezetten. Ik geloof niet in die mogelijkheid.

x .....onverstaanbaar.....

- Ik geloof, dat U het anders zult moeten zeggen. U moet het zo formuleren, dat ongeveer in 1985/6 na de eerste omstellingen in China zelf de huidige neiging, om naar buiten toe dus economisch een woordje mee te gaan spreken, veel sterker tot uiting gaat komen en daarbij gelijktijdig de Chinezen kans zullen zien via hun interessegroepen in vele landen, bepaalde internationale ondernemingen een beetje schaakmat te zetten. Ik denk, dat daardoor hun politiek-economische invloed op Europa en op bepaalde andere delen van de wereld, zoals grote delen van Afrika, een klein deel van Zuid-Amerika b.v. inderdaad kenbaar wordt. Maar dit is iets anders dan een bezetting.

x ... weer volkomen onverstaanbaar door te zacht spreken en door, de hele lezing door, bijzonder onbeschoft hardop hoesten van een bezoeker)...

- Nu, je kunt het in westelijke termen vertalen. En dan zegt het in de eerste plaats: Erken het goede in jezelf en verloochenen het nooit. In de tweede plaats Dit goede kun je waarmaken met alle middelen, die je ter beschikking staan, mits niet ten koste van anderen. In de derde plaats: Een naatse ben je voor dié mens, die je begrijpt en met wie je in contact bent. In de zesde(?) plaats: Laat een ieder vrij, om zijn eigen leven te leven, maar zorg ervoor, dat jij leeft, zoals het juist is voor jou en wees bereid, daarvoor alles te offeren en alles te aanvaarden.

x ... ?

- Nou, het gaat een beetje die kant uit. En wanneer ik nu een aardig voorbeeld van die leraar mag citeren - 't was namelijk een man, die met al zijn geestelijke wijsheid toch wel een gevoel voor humor had - die zei nl. dit: Wanneer je naar Bagdad moet, dan is het verstandiger, om 15 kilometer te lopen naar het station en de trein te nemen, dan direct te gaan, want dan moet je de hele weg lopen en ben je niet meer in staat, in Bagdad iets tot stand te brengen. Ik vond dat een fantastisch iets. Hij zei dus doodgewoon: zoek altijd de meest juiste weg, de eenvoudigste weg en zeg niet, dat alleen de rechte weg goed is. Zeg, dat het alleen juist is, wanneer je je doel waar kunt maken, zonder dit ten koste van anderen te doen. En de weg, die je dan volgt, is minder belangrijk dan de meeste mensen vertellen. En een ander ding, dat hij ook zei, dat vond ik grandioos. Dat is ook van diezelfde, hoor. Hij had een opleiding gehad als ingenieur, dat wil ik er wel bij vertellen, dus het was een tamelijk nuchter exemplaar, waarschijnlijk. Je kunt in ieder geval niet zeggen, dat zijn uitspraken bezopen zijn. Hij zegt namelijk letterlijk, op een gegeven ogenblik - ik vertaal dit nu maar zo goed mogelijk in het Nederlands:

Hij, die wil drinken, moet bereid zijn, de beker op te vatten. Met andere woorden, je kan nu wel zeggen, dat je een hoop wilt, maar je moet er ook wat voor doen. En ik ben niet zo grandioos het er mee eens, als juist dit. Want weet U, wat het meestal is? De meeste mensen willen alles, en daarom blijven ze zitten, tot het komt.

Nu kunnen we nog 10 minuten mijn spelletje spelen en dan gaan we sluiten. U kent het waarschijnlijk wel: U geeft een woord en ik zoek er een omschrijving bij en dan doen we samen, of we gek zijn en noemen dat een definitie:

NOSTRADAMUS. Iemand, die zag in de toekomst op zo raadselachtige wijze, dat nu veel mensen verkeerd de toekomst in kijken, omdat ze denken, dat Nostradamus het wist, maar niet weten, wat hij geweten heeft.

KRISHNAMURTI Een mens, die een zo grote innerlijke wijsheid bezit, dat hij weigert om anderen de zekerheden te verschaffen, die ze in zichzelf niet kunnen vinden.

Diskjockey Een diskjockey is iemand, die met zijn kreten probeert de onaanvaardbaarheid van de platen, die hij draait, zodanig op te voeren, dat men denkt, dat het hip is.

SPROOKJE Een sprookje is een verhaal, waarbij de mens de waarheid in onge-loofwaardige beelden omkleed, om zó een waarheid duidelijk te maken, die je rechtuit niet durft te zeggen. Vandaar dat zoveel mensen sprookjes vertellen als ze een excuus maken voor iets, dat ze hadden moeten doen.

HENRY Nou, dat is de naam, die iemand heeft gekozen, die houdt van rechte uitspraken en daartoe de meest verbale kronkels gebruikt.

MARSKRAMER Een marskramer is iemand, die zijn bedrijf op zijn rug heeft en desondanks, als hij handig is, een groothandel drijft. Dat moet ik geloof ik, uitleggen, hè, die groothandel snappen ze niet. Nou, moet je luisteren. Een goede marskramer is iemand, die, wanneer hij wat handelsgeld heeft en hoort, dat iemand een koe wil kópen en een ander hem kwijt wil, zélf die koe koopt voor een koopje omdat hij zegt: die raak je toch nooit kwijt; en naar de ander toegaat en zegt: daar staat een koe en ik weet, dat de eigenaar hem voor dát bedrag kwijt wil. Maar ja, het is een fantastisch mooi beest, dus ga nou gauw. En dan zegt hij dat natuurlijk zo, dat dat in de late middag is, dan kan de man 's avonds met een lantarentje kijken wat hij kopen wil, maar wel meteen betalen. Vandaar groothandel.

HOLLANDSE NIEUWE Een diepvriesdroom, die onmogelijk wordt. Nu moet U even goed nadenken, want dat is een technisch verantwoorde moderne uitspraak.

Een SOCIALISTISCH KABINET weet U, wat dat is? Dat is een kabinet, dat veel lawaai maakt, maar geen poten heeft.

x En een V.V.D. Kabinet?

- Een V.V.D. kabinet is dus een schommelkabinet, dat heen en weer wiegelt tussen het maximaal haalbare en het maximaal verdienbare.

's Kijken, wat heb ik nog meer voor jullie; o ja,

Geestelijke Bewustwording, weet U, wat dat is? Dat is het verkrijgen van het besef, dat het oordeel, dat je spreekt, te begrensd is om waar te kunnen zijn.

RECHTSPRAAK is de rechtsverdraaiing door het recht van de sterkste, uitgedrukt in spraak, wat resulteert in een vonnis.

VERZEKERING een verklaring, die U krijgt, dat alle schade betaald zal worden wanneer ~~mits~~ U ze maakt tegen een kleine vergoeding, mits U de kleine lettertjes niet leest.

Nou, nu zullen we er nog een beroep bij nemen, maar welk.

Houthakker in een bejaardensociëteit. Nou, dan zou ik zeggen: wanneer ik de welwillende wijze zie, waarop vele mensen in een bejaardensociëteit de oudjes aan het werk proberen te houden, dan is het wel: van dik hout zaagt men planken.

Een bejaardensociëteit is over het algemeen een sociëteit van mensen, die door hun leeftijd veelal als minderwaardig worden beschouwd, waardoor ze hun bepaalde persoonlijkheid meer tot uiting kunnen brengen. (?) En

Houthakker. kijk eens, een houthakker is iemand, die bomen omslaat, omdat hij vindt, dat hij er wat mee kan verdienen. En er soms ook werkelijk iets mee verdient.

Dientengevolge is hij vergelijkbaar met zoveel andere mensen die proberen in de gemeenschap vele gebruiken en mogelijkheden te slopen, omdat ze denken, dat ze er zelf beter van worden.

Nu, dat was het. Nu nog het schone woord. U geeft mij drie woorden en ik probeer er nog wat van te maken.

x Traditie, kleuterleidster, akker.

- Ik zou zeggen, dat de traditie de akker is, die voor de kleuterleidster met veel handigheid en goede woorden geploegd moet worden in de hoop, dat het nageslacht vrucht oplevert.

x Universiteit.

- O, wou je er nog een universiteit ook bij hebben? Kijk eens, een universiteit is een kleuterschool voor kleuters, die kleuterleidsters anders zijn gaan bekijken. Maar, even terug. Luister goed.

Daar ligt het wachtend land, pas door het mes gebroken
 Voorzien van zaad en mest. En nu kuh je alleen maar hopen
 Dat dit nog vruchtbaar voor iets zal zijn
 En elders kijkt men naar de struiken en hoopt
 Dat in de druif de wijn reeds worden zal
 Een berstend sap van licht en zon
 Waarin nog Bacchus' vreugde schuilt
 En zo leidt men zichzelf voort
 In de illusie en het woord
 Dat het later goed zal zijn

De kleuterleidster kent het kind,
 Probeert te leiden, wat het is
 Z'is als een landman, hopen, dat 't niet mis zal gaan
 Want ergens is een macht, waarvoor de mens nog stil blijft staan
 Omdat hij nog niet heeft begrepen
 Dat al, wat in het Al volbracht
 Is één kracht, eenzelfde weten
 Dat in de mens ook zelf ontstaat
 En in hem langzaam worden laat
 Besef van akker én van ploegen
 Van jeugd en ouderdom tesaam
 Het worden en verworden T'zamen
 Dat is de naam, die men dan geeft
 Het Zijn, het leven en het sterven
 Waaruit de kosmos leeft.

U ziet, je kunt er altijd wat van maken. Nu ja, je kunt van een kleuterleidster van alles maken, tot mevrouw toe, in dit geval heb ik 'r d'r maar zuinigjes bijgehangen, want je weet nooit.

Nu heb ik nog één goede spreuk voor jullie, moeten jullie de komende maand toch eens aan denken:

Die andere idioot lijkt erg veel op je IK, wanneer je maar eerlijk in de spiegel kijkt. Dus schreeuw niet al te hard. Begrepen?

Nou, dan ga ik er maar bij zitten, anders staat dat hele lichaam weer in wanorde en dat kan ik ook niet hebben, want dan wordt ik boze vrienden met het medium. Bedankt voor de aandacht. Ik wens U allemaal een goede avond, zo straks goede nacht en welterusten en voor de rest van de maand ontzettend veel plezier, ontzettend veel kracht én vooral dat kleine beetje inzicht, waardoor jullie van de grote mogelijkheden, die voor de meesten deze maand bestaan, goed gebruik kunnen maken. Tot ziens.